

KOMUNIKAT

INFORMACYJNY

Związku Polaków w Hobart

ISSN 2208-309X (Online)

Rok 66

LUTY - MARZEC

2019

Stanisław Wyspiański - Self-Portrait - 1903

Stanisław Wyspiański (1869 - 1907)

*Playwright, painter and poet, one of the most outstanding and multifaceted artists of his time in Poland under the foreign partitions.
A patriotic writer and originator of modern Polish theatre.*

FEBRUARY - MARCH 2019

POLSKIE DUSZPASTERSTWO KATOLICKIE

Duszpasterstwo Polaków na Tasmanii rozpoczęło w sierpniu 1948 roku wraz z przybyciem drugiej grupy emigrantów, żołnierzy Brygady Karpackiej. Pierwszym Chrystusowcem, który na stałe został wysłany na Tasmanię był ks. Franciszek Feruga. Księża Zbigniew Pajdak i Władysław Lisik w przerwie po wyjeździe ks. A. Stopy dorywczo wyjeżdżali na Tasmanię z posługą kapłańską. W przerwach, kiedy nie było polskiego księdza, sprawny i prężny Komitet Kościelny zajmował się organizowaniem polskich nabożeństw niedzielnych w Moonah korzystając z uprzejmości księdza parafialnego ze Zgromadzenia Księża Sercanów (Sacred Heart Fathers), który odprawiał Msze św. w języku łacińskim lub angielskim, a czytania i śpiewy wykonywane były w języku polskim. Nowy duszpasterz przywiózł z Sydney polski mszał, który został poświęcony na pierwszej Mszy św. w niedzielę i odtąd już było bez zmian.

Osobliwym wydarzeniem na Tasmanii w Hobart były odwiedziny ówczesnego Kardynała Karola Wojtyły 19 lutego 1973 roku z okazji przyjazdu na Kongres Eucharystyczny w Melbourne. Przybył, aby spotkać się z rodakami na Mszy św. w Moonah, podczas której udzielił Sakramentu Bierzmowania 31 kandydatom, spotkał się na bankiecie z przedstawicielami organizacji społecznych, zaś wieczorem w sali domu Polskiego, spotkał się ze wszystkimi. Z zaciekawieniem oglądał oryginalnie przedstawioną na scenie historię przybycia na Tasmanię pierwszych Polaków, a także sztukę teatralną "Sąsiedzi" obecnej na sali autorki p. Krystyny Jackiewicz. Kard. Wojtyła przyleciał wczesnym rankiem i odlatywał po 24 godzinach znowu wcześniej rano po nocnym spoczynku na australijskiej plebanii, a nawet postawieniu swej stopy na szczycie znajdującej się w tym dniu w chmurach Góry Wellington.

Źródło <http://australia.chrystusowcy.org/osrodki-duszpasterskie/australia---tasmania/>

W styczniu tego roku zakończył swoją duszpasterską posługę na Tasmanii ks. Kazimierz Bojda, SChr. Przez ostatnie 6 lat, dzień po dniu, dzielił troski i radości parafian na Tasmanii, odwiedzał samotnych, chorych i potrzebujących jego obecności. Obdarzał nas niezliczonymi darami, płynącymi z Ewangelii i Sakramentów Świętych. Wiele pracy i serca włożył w swoją posługę duszpasterską. Bóg zapłać księdzu Kazimierzowi za wszystko.

Ksiądz Kazimierz Bojda opuścił Hobart, a w tym samym czasie przybył do nas ks. mgr Józef Migacz. Pożegnaliśmy jednego duszpasterza z ciężkim sercem i witamy drugiego z otwartymi rękoma. Polska społeczność na Tasmanii wita bardzo serdecznie księdza Józefa w roli Polskiego Duszpasterza w Hobart.

Życzymy obu księżom wszystkiego najlepszego na nowych placówkach.

Poprzedni duszpasterze:

- ks. Józef Kącki (1948-1960);
- ks. Bolesław Godlewski (+1981)
- ks. Jan Rutkowski
- ks. Adolf Stopa (do r. 1970);
- ks. Franciszek Feruga TChr (1970-1979)
- ks. Stefan Koczub TChr (1979-1982)
- ks. Władysław Lisik TChr (1982-1990)
- ks. Kazimierz Bojda TChr (1990-1998)
- ks. Jerzy Słowiński TChr (1999-2007)
- ks. Stanisław Wrona TChr (2007-2012)
- ks. Kazimierz Bojda TChr (2012-2019)

Polskie Katolickie Duszpasterstwo na Tasmanii: 24 Hopkins St., Moonah 7009, tel. (03) 94 128 427 lub 0407 785 721.

INFORMACJE ZARZĄDU

From the Secretary's desk

Welcome to 2019 – a new year with much potential and promise!

Last year ended with a busy month of activities. Our dance group 'Oberek' presented their dance program for PolArt 2018 at the Polish House on Sunday, 9

December 2018 with a special concert. The group travelled to Brisbane on the 27 December 2018 and returned on the 6 January 2019. Our dancers enjoyed the PolArt Festival and performed at a number of venues in Brisbane. We are proud of the dancers and their teachers for all their efforts.

Our Polish School concluded the school year on the 9 December 2018, with presentation of certificates and awards and a visit from St Nicholas. Congratulations to all our students for their hard work during the year.

On Sunday, 16 December 2018, the Association held its traditional 'Opłatek' at the Polish Club followed by a performance by talented singer/actor Artur Gotz and his accompanist Dawid Ludkiewicz. Both artists then travelled to Brisbane for the PolArt Festival.

On Sunday, 13 January 2019, the Polish Church Committee organised the annual community lunch with 'Jaselka' (Christmas play) and carol singing. Thank you to Sr Gosia and the team of actors for an enjoyable performance. This year's event was touched with sadness as we farewelled our Polish Chaplain, Father Kazimierz Bojda, after 6 years of service to our community. This has been Fr Bojda's second term as chaplain in Tasmania. We wish him well in his new parish.

"Podhale", our summer camp retreat, required urgent lawn mowing as the grass had grown vigorously last year creating a fire risk. Zbyszek Klimek, Edward Kremzer and I commenced lawn mowing on Friday. Zbyszek, Jacek Mekina, Chris Leszczynski and I completed the mowing on Saturday. Mrs Teresa Grabek prepared food and refreshments on the Saturday for us. A sincere thank you to all who helped reduce the fire risk.

Our property in New Town also required some repairs with leaking plumbing and extra electrical work. The committee is now looking at some refurbishment projects to improve our amenities.

Polish School activities will commence with a community **BBQ at Podhale on 17 February 2019**. Please join us at this event.

Classes for school age children will commence on 18 February 2019. For more details please see p. 6 of this edition of Komunikat.

Słowo Sekretarza

Witamy w roku 2019 - roku z obietnicą kolejnych możliwości!

Ostatni miesiąc zeszłego roku obfitował w wydarzenia. W niedzielę, 9 grudnia 2018 roku w Domu Polskim nasz zespół taneczny "Oberek" na specjalnym występie zaprezentował swój program taneczny na PolArt 2018. Zespół udał się do Brisbane w dniu 27 grudnia 2018 r. i powrócił w dniu 6 stycznia 2019 r. Nasi tancerze byli zadowoleni z udziału w festiwalu PolArt i występowali w wielu miejscach w Brisbane. Doceniamy bardzo wszystkie wysiłki naszych tancerzy i ich nauczycieli.

Rok szkolny zakończył się w dniu 9 grudnia 2018 r., i uczniowie Szkoły Polskiej otrzymali świadectwa oraz nagrody. Odwiedził ich także św. Mikołaj. Gratulacje dla wszystkich naszych uczniów za wytrwałą pracę w ciągu roku.

W niedzielę, 16 grudnia 2018 roku, w Klubie Polskim odbył się tradycyjny "Opłatek", a następnie występ utalentowanego piosenkarza/aktora Artura Gotza i jego akompaniatora, Dawida Ludkiewicza. Obaj artyści udali się następnie do Brisbane na festiwal PolArt.

W niedzielę, 13 stycznia 2019 r., Komitet Kościelny zorganizował doroczny wspólny obiad połączony z "Jasełkami" i kolędowaniem. Dziękuję Sr. Gosi i zespołowi aktorów za podobający się wszystkim występ. Tegoroczna impreza miała także smutny akcent, ponieważ pożegnaliśmy naszego polskiego kapłana, ks. Kazimierza Bojdę, który pracował 6 lat dla naszej społeczności. To była druga kadencja ks. Bojdy jako kapelana na Tasmanii. Życzymy mu wszystkiego najlepszego w jego nowej parafii.

Nasza letnia posiadłość "Podhale" wymagała naszej pilnej interwencji na początku stycznia, ponieważ trawa, która bardzo szybko urosła, stworzyła ryzyko pożaru. Zbyszek Klimek, Edward Kremzer i ja rozpoczęliśmy koszenie trawy w piątek, a w sobotę Zbyszek, Jacek Mekina, Chris Leszczynski i ja zakończyliśmy pracę. Pani Teresa Grabek przygotowała dla nas jedzenie i napoje w sobotę. Ogromne podziękowania dla wszystkich, którzy pomogli zmniejszyć ryzyko pożaru.

Nasze nieruchomości w New Town wymagały również napraw przeciekającej instalacji hydraulicznej oraz dodatkowych prac, związanych z instalacją elektryczną. Obecnie zarząd rozważa zakres modernizacji, która pozwoliłaby na pewną poprawę standardu wyposażenia naszych obiektów.

Szkoła Polska rozpocznie swoją działalność w 2019 roku wspólnym polonijnym **BBQ na "Podhalu" w dniu 17 lutego 2019** roku. Bardzo prosimy o poparcie tej imprezy.

Zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym rozpoczną się 18 lutego 2019 roku.

Więcej szczegółów na str. 6 tej edycji Komunikatu.

INFORMACJE ZARZĄDU

From the Secretary's desk (cont.)

On 12 December 2018 our member, Teresa Sadkowski-Barnes passed away. She was a secretary of SPK and a member of the Internal Audit Committee PA. Teresa will be missed by our community. The committee extends sincere condolences to her family.

Our Section Leader meetings take place in the Association's library, commencing at 7.30pm. Section leaders are asked to pencil the following dates in their 2019 diary:

- 5 March
- 4 June
- 3 September
- 3 December.

On behalf of the Polish Association in Hobart Inc., I extend a warm welcome to Father Jozef Migacz, who took up his new role as Polish Chaplain in Tasmania in January 2019.

Adam Grabek
Secretary/Public Officer

Słowo Sekretarza (cd.)

W dniu 12 grudnia 2018 r. zmarła Teresa Sadkowski-Barnes, wieloletni członek naszej organizacji. Teresa była sekretarzem SPK oraz członkiem Komisji Rewizyjnej ZP. Będzie nam Jej bardzo brakować. Zarząd składa szczere kondolencje rodzinie zmarłej.

Spotkania naszych sekcji odbywają się w bibliotece o godzinie 19:30. Kierownicy sekcji proszeni są o zapisanie poniższych dat zebrań w swoich kalendarzach na rok 2019:

- 5 marca
- 4 czerwca
- 3 września
- 3 grudnia.

W imieniu Związku Polaków w Hobart Inc. serdecznie witam księdza Józefa Migacza, który w styczniu 2019 roku objął funkcję polskiego kapelana na Tasmanii.

Adam Grabek
Sekretarz/ oficjalny przedstawiciel
Związku Polaków (Public Officer)

VOLUNTEERS NEEDED URGENTLY

Polish Association in Hobart is looking for a volunteer who could help with administrative tasks associated with running of the Polish School. Interested persons should contact the Polish Association - ph. 62 283 686, email: polish.association.hobart@gmail.com or contact the Polish Association office (Kancelaria) on Thursdays between 7:30 and 8:30 PM.

Związek Polaków pilnie poszukuje osoby, która pomogłaby w prowadzeniu spraw administracyjnych Szkoły Polskiej. Osoby, chętne do pomocy prosimy o kontakt telefoniczny (tel. 62 283 686), email: polish.association.hobart@gmail.com lub wizytę w Kancelarii Związku Polaków w czwartki między godziną 19:30 a 20:30.

KALENDARIUM

17 February 2019 - Sunday
1:00 PM Carlton
Community BBQ at "Podhale"

18 February 2019 - Monday
6:30 PM, Polish House Library
Polish School information session

5 March - Tuesday
7:30 PM, Polish House Library
Section meeting

17 lutego 2019 - niedziela
godz. **13:00** Carlton
Grill na "Podhalu"

18 lutego 2019 - poniedziałek
godz. **18:30**, Biblioteka Domu Polskiego
Zebranie informacyjne Szkoły Polskiej

5 marca - wtorek
godz. **19:30**, Biblioteka Domu Polskiego
Zebranie sekcji Związku Polaków

OPŁATEK - 16 GRUDNIA, 15:00, KLUB POLSKI

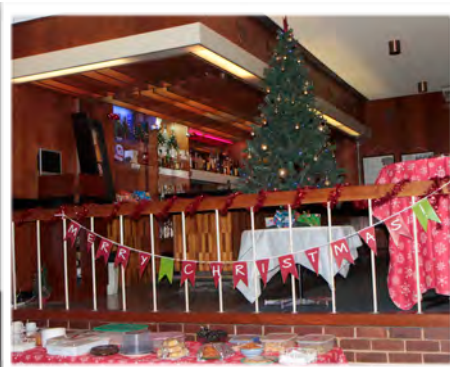
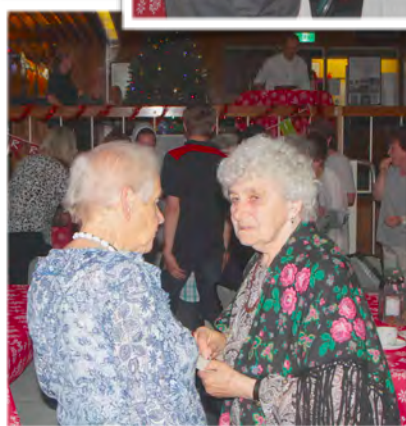

"Bajka"

ścierpły mi nogi
obudziłem się
z długiego
niewygodnego
snu

w świecie czystym
świecie
nowo narodzonym
w Betlejem a może
w innym "podłym" mieście
gdzie nikt nie mordował
dzieci
ani kotów
ani żydów ani
palestyńczyków
ani wody ani drzew
ani powietrza
nie było przeszłości
ani przyszłości
trzymałem za ręce
tatę i mamę
czyli Pana Boga
i było mi tak dobrze
jakby
mnie nie było

Tadeusz Różewicz (1921-2014)

SZKOŁA POLSKA

Polska Szkoła im. Mikołaja Kopernika

**zaprasza wszystkie dzieci
na zajęcia z języka polskiego**

Zajęcia będą prowadzone w 3 grupach wiekowych
Spotkanie informacyjne dla rodziców odbędzie się
18 lutego o godz. 18:30 w bibliotece Polskiego Domu
22-24 New Town Rd, New Town

Obowiązkowe zapisy będą przyjmowane podczas spotkania informacyjnego
lub w sekretariacie Związku Polaków

UWAGA !!!

Rok Szkolny rozpoczynamy od wspólnego,
rodzinnego weekendu na Podhalu w Carlton
15 lutego (piątek) – 17 lutego (niedziela)

Zajęcia lekcyjne rozpoczynamy w sobotę 23 lutego
o godzinie ustalonej na zebraniu z rodzicami!

Więcej informacji na temat wyjazdu na Carlton
i zapisów do Polskiej Szkoły można uzyskać u

p. Lucy - tel: 0413 593 550

s. Gosi - tel: 0412 699 335

lub pisząc na email:
dzieciaki.tas@gmail.com

Nicolaus Copernicus Polish School

**invites all children to
Polish language classes**

We will be offering three levels:
early learning, intermediate and advanced

An information session for parents will be held on
the 18 February at 6:30pm in the Polish House
Library, 22-24 New Town Rd, New Town

Registration is required for all classes during the Information Evening
or at the Polish Association Office

ATTENTION !!!

**We start the School Year with a family weekend
in Podhale, Carlton**

Friday 15 February – Sunday 17 February

**Classes will commence from Saturday 23 February.
The time will be set at the meeting with parents!**

For more information about the weekend in Carlton
and Polish School enrolments
please contact:

Lucy - tel: 0413 593 550

Gosia - tel: 0412 699 335

or by email:
dzieciaki.tas@gmail.com

EUROPEAN CHRISTMAS FAIR - 2018

FEBRUARY - MARCH 2019

TOWARZYSTWO OPIEKI NAD OCIEMNIAŁYMI STOWARZYSZENIE

Laski, ul. Brzozowa 75, 05-080 IZABELIN

www.laski.edu.pl, www.swiatpodpalcami.pl, e-mail: dary@laski.edu.pl
Centrala: +48 22 752-30-00 Dział Darów: +48 22 752-32-25

Wpłaty z zagranicy: Bank Pekao S.A. V O/Warszawa Swift: PKOPPLPW
USD: 45 1240 1066 1787 0000 0005 9141 EUR: 14 1240 1066 1978 0000 0005 9170
CAD: 25 1240 1053 1788 0010 3560 8104 GBP: 38 1240 1066 1789 0000 0005 9167

Laski, Boże Narodzenie 2018

Polish Association in Hobart
22/24 New Town Rd
Hobart, TAS 7008
AUSTRALIA

Szanowni Państwo, Drodzy Przyjaciele!

Zbliża się wyjątkowy czas Bożego Narodzenia. Kolejny rok dobiega końca. Myślami pełnymi wdzięczności ogarniamy wszystkich wspierających naszą działalność. To dzięki Wam, drodzy Przyjaciele, możliwa jest realizacja wielu naszych projektów dla dobra niewidomych wychowanków Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Laskach.

Tradycyjnie pragniemy przekazać Państwu najważniejsze informacje o naszych sukcesach oraz podzielić się tym, co nas trapi.

W tym roku obchodzimy **100. rocznicę powołania Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Służebnic Krzyża**. Za dotychczasową służbę sióstr dziękowaliśmy modląc się podczas wspólnych pielgrzymek do Kalisza, Lednicy, na Jasną Górę, prosząc o nowe powołania i laski.

W czerwcu po raz kolejny odbył się **bieg charytatywny - III Memorial im. Zofii Morawskiej**. W tej edycji wzięło udział ponad 400 biegaczy, którzy łącznie pokonali 1036 okrążeń. Przygotowane tego dnia atrakcje przyciągały wielu zainteresowanych, a zwłaszcza oferta Automobilklubu Polskiego. To wydarzenie cieszy się coraz większą popularnością i coraz więcej osób chce nas wspierać biegnąc dla niewidomych dzieci. Tegoroczny dochód wyniósł 25.000 zł!

Dzięki wsparciu Państwa i zaprzyjaźnionych instytucji nasze dzieci mogły uczestniczyć w wakacyjnych wyjazdach. Na początku lipca uczniowie wraz z przewodnikami wzięli udział w **międzynarodowym obozie rowerowym Tandemcamp 2018 w Niemczech**. Rowerzyści pokonali ponad 400 km! W tym samym czasie 30 osobowa grupa naszej młodzieży była na **obozie sportowym w Janowie Lubelskim**. Wyjazd został zorganizowany przez UKS „Laski” przy finansowym wsparciu Ministerstwa Sportu i Turystyki. Także w lipcu dzięki Fundacji PZU odbyły się **kolonie integracyjne dla dzieci niewidomych i słabowidzących w Sobieszewie**. W sierpniu, już po raz drugi grupa młodzieży wraz z wychowawcami, siostrami i przedstawicielami rodziców, wypoczywała na Bałkanach. Wyjazd, choć wyczerpujący, przyniósł naszym wychowankom wiele radości i spełnienia.

W październiku odbyła się **XVI Konferencja REHA FOR THE BLIND IN POLAND**. Po raz pierwszy uczestnicy mogli przyjechać do Lasek, poznać i zwiedzić nasze placówki. Obecność ponad 800 gości zmieniła na kilka godzin Ośrodek w bardzo ruchliwe miasteczko. To był niesamowity dzień pełen pozytywnej energii. Od odwiedzających słyszeliśmy słowa uznania dla naszej pracy.

Dzięki przyjaciółom z PACCF i sp. Raymundowi Majerowi laskowski Ośrodek zyskał w tym roku nowy samochód - FORD Transit Custom, służący do przewozu naszych podopiecznych. Jesteśmy ogromnie wdzięczni wszystkim, którzy nas wspierają i dzięki którym jesteśmy w stanie kontynuować edukację i rehabilitację niewidomych wychowanków.

Corocznie możemy liczyć na pracowników zaprzyjaźnionych firm, którzy w ramach wolontariatu pomagają w porządkowaniu terenu naszego Ośrodka, pracach remontowych i pakowaniu listów świątecznych. W tym roku pracownicy Wirtualnej Polski zorganizowali zbiórkę i kupili dla naszych dziewcząt nowe poduszki, a pracownicy Fundacji Orange i studenci UW przekazali uczniom naszego Ośrodka świąteczne podarunki. Coraz więcej osób w ważnych momentach życia, przy okazji ślubów, jubileuszy czy pogrzebów, zbiera dla nas środki finansowe lub potrzebne artykuły zamiast przyjmowania kwiatów i prezentów. Widzimy również, że zwiększa się liczba szkół, które włączają się w pomoc i organizację zbiorów dla naszych wychowanków. Cieszymy się z nawiązanych kontaktów, zaangażowania w sprawy osób niewidomych oraz zainteresowania ich potrzebami.

Jesteśmy bardzo wdzięczni wszystkim, którzy brali udział w organizowanych przez nas akcjach. Za zebrane środki zakupiliśmy sprzęt grający dla naszych uczniów, wyremontowaliśmy pomieszczenia szkolne i internatowe, wyposażyliśmy sale terapeutyczne i przedszkolne w niezbędne pomoce edukacyjne oraz zakupiliśmy agregat prądowłoczy dla północnej części Ośrodka. W ramach akcji „Winda do niezależności” pozyskaliśmy finanse na instalację windy dla wózków inwalidzkich w internacie dziewcząt. **Wiele zawdzięczamy Ofiarodawcom, którzy swoimi systematycznymi wpłatami wspierają długofalowe akcje, takie jak: „Mecenat”, „Dogoterapia” czy „Zajęcia orientacji przestrzennej”.** Dzięki pozyskanym funduszom nabyliśmy nowego psa o imieniu Blanca do dogoterapii i konia o imieniu Jaskier do hipoterapii. Dogoterapia i hipoterapia to zajęcia najbardziej lubiane przez dzieci.

W dalszym ciągu ogromnym wyzwaniem pozostaje **remont internatu dla chłopców**. Wsparcie Polskiego Towarzystwa Reasekuracji pozwoliło na sfinansowanie projektu budowlanego i wykonawczego tej inwestycji. Na efekt końcowy musimy jeszcze poczekać, ale już teraz dziękujemy wszystkim, którzy włączyli się w budowę i systematycznie wspierają to przedsięwzięcie.

Poza bieżącymi potrzebami zaistniała konieczność dostosowania kilku budynków do obecnie obowiązujących przepisów PPOZ. Na skutek przeprowadzonej kontroli jesteśmy zmuszeni do wymiany drzwi na dymoszczelne w dwóch budynkach, przebudowy klatek schodowych oraz wyposażenia tychże budynków w systemy sygnalizacji pożaru SSP. Zadanie to jest pilne, na którego realizacji obecnie najbardziej nam zależy.

Dziękujemy za dobro, którego doświadczyliśmy w mijającym roku. Niech Nowonarodzone Dzieciątko otoczy Was swoją opieką i sprawi, że ten świąteczny czas będzie wypełniony radością i spokojem! Życzymy wszelkiej pomyślności w Nowym 2019 Roku!

Koordynator Działu Darów

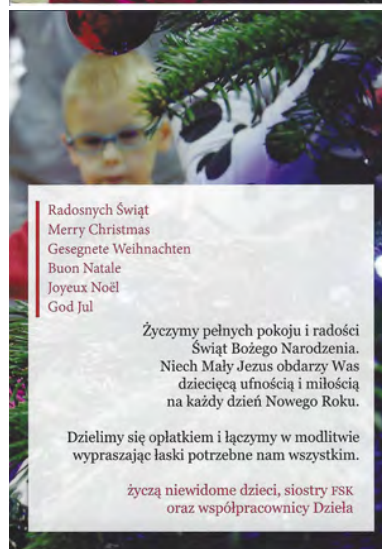
A. Płóciennik

Anna Płóciennik

Skarbnik Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi w Laskach

s. Jeremia Zych

s. Jeremia Zych FSK

Radosnych Świąt
Merry Christmas
Gesegnete Weihnachten
Buon Natale
Joyeux Noël
God Jul

Życzymy pełnych pokoju i radości
Świąt Bożego Narodzenia.
Niech Mały Jezus obdarzy Was
dziecięcą ufnością i miłością
na każdy dzień Nowego Roku.

Dzielimy się opłatkiem i łączymy w modlitwie
wyprasząc laski potrzebne nam wszystkim.

życzą niewidome dzieci, siostry FSK
oraz współpracownicy Działu

OBEREK PRZED POLART-EM — 9 GRUDNIA 2018

JASEŁKA - 13 STYCZNIA 2019

POLSKIE BIURO OPIEKI SPOŁECZNEJ

Polskie Biuro Opieki Społecznej (Polish Welfare Office)

Telefon: (03) 62 28 62 58

Telefon komórkowy: 0458 28 62 59

Email: polishwelfare_hobart@bigpond.com.au

Facebook: Polish Welfare Office

5 positive social resolutions for 2019

- Spend more time with the people that matter
- Take the time to meet new people or catch up with those you have not seen or visited for a while
- Share what you have with others
- Sign up as a volunteer for a local charity
- Donate to good causes.

5 positive personal resolutions for 2019

- Eat healthier food
- Give up cigarettes
- Drink less alcohol
- Be more active
- Get more quality sleep.

5 positive mental resolutions for 2019

- Learn to be happier with your life
- Reduce stress
- Improve concentration and mental skills
- Read more
- Watch less television.

5 pozytywnych postanowień socjalnych na 2019r.

- Spędzaj więcej czasu z ludźmi, którzy są dla Ciebie ważni.
- Poświęć czas, aby poznać nowych ludzi lub spotkać się z tymi, których nie widziałeś ani nie odwiedzałeś w ostatnio
- Dziel się z innymi tym, co masz
- Zostań wolontariuszem lokalnej organizacji charytatywnej
- Przekaż darowiznę na dobre cele.

5 pozytywnych postanowień osobistych na 2019r.

- Jedz zdrowiej
- Rzuć palenie
- Pij mniej alkoholu
- Bądź bardziej aktywny
- Postaraj się wysypiać.

5 pozytywnych postanowień umysłowych na 2019r.

- Naucz się cieszyć swoim życiem
- Redukuj stres
- Popraw koncentrację i umiejętności intelektualne
- Czytaj więcej
- Oglądaj mniej telewizji.

Ideas to keep well and active in Summer:

- Visit local museums and art galleries
- Take a mystery bus trip around the local area.
- Go for a walk to the local park or reserve.
- Try some new activities such as card making, flower arranging, group exercises, dancing.
- Find out what free entertainment is available in your local area and go along to enjoy it.
- Check out the new books in the library.
- Visit friends or family members that live further away and stay overnight.
- Join a friend at the local swimming pool or beach.
- Stay hydrated!

Pomysły na dobre i aktywne zajęcia w lecie:

- Odwiedź lokalne muzea i galerie sztuki.
- Wybierz się w tajemniczą podróż autobusem po okolicy.
- Idź na spacer do lokalnego parku lub rezerwatu.
- Wypróbuj nowe zajęcia, takie jak robienie kartek, układanie kwiatów, ćwiczenia grupowe, tańce.
- Dowiedz się, jakie bezpłatne rozrywki są dostępne w Twojej okolicy i bierz w nich udział.
- Sprawdź nowe książki w bibliotece.
- Odwiedź znajomych lub członków rodziny, którzy mieszkają dalej i zostań u nich na noc.
- Wybierz się ze znajomym na lokalny basen lub na plażę.
- Pij dużo płynów!

Christmas Raffle

The Polish Welfare Office had a Christmas raffle which was drawn by guest artist Artur Gotz on 16 December 2018 at the Polish Community „Opłatek”.

The prize, a hand knitted nativity set, was won by Mrs Jadwiga Grabek. Thank you to all for supporting our fundraising efforts.

Loteria Świąteczna

Polskie Biuro Opieki Społecznej zorganizowało loterię świąteczną, której losowanie odbyło się 16.12.2018 w czasie Spotkania Opłatkowego Związku Polaków.

Nagrodę, ręcznie wykonaną szopkę Bożonarodzeniową, wygrała pani Jadwiga Grabek. Dziękujemy wszystkim za wsparcie.

2019

The Polish Welfare Office calendar for 2019 is still available for purchase for \$10. Features include local Polish community information and contacts, as well as recipes, customs and traditions.

POLSKIE BIURO OPIEKI SPOŁECZNEJ

Polskie Biuro Opieki Społecznej (Polish Welfare Office)

Telefon: (03) 62 28 62 58

Telefon komórkowy: 0458 28 62 59

Email: polishwelfare_hobart@bigpond.com.au

Facebook: Polish Welfare Office

Farewell and Thank You

It is with sadness that we farewell our long term Polish Chaplain and volunteer, Fr Kazimierz Bojda. Fr Kaz has provided support to the staff, volunteers and clients of the Polish Welfare Office over many years. We wish him well in his new parish and look forward to his fishing visits to Tasmania in the future!

Żegnamy i Dziękujemy

Ze smutkiem żegnamy naszego wieloletniego polskiego kapelana i wolontariusza, ks. Kazimierza Bojdę. Ks. Kazimierz przez wiele lat udzielał wsparcia pracownikom, wolontariuszom i klientom Polskiego Biura Opieki Społecznej. Życzymy Księdzu powodzenia w jego nowej parafii i czekamy na jego wizyty wędkarskie na Tasmanii w przyszłości.

Aged Care Quality and Safety Commission

From 1 January 2019, the new Commission will assume the functions of the Aged Care Complaints Commissioner and the Australian Aged Care Quality Agency.

The role of the new Commission is to protect and enhance the safety, health, well-being and quality of life in people in aged care.

The Commission has a new telephone number:

1800 951 822

and a new website:

www.agedcarequality.gov.au

Aged Care Quality and Safety Commission (Komisja ds Bezpieczeństwa i Jakości Opieki nad Osobami Starszymi)

Od 1 stycznia 2019 r. nowa Komisja przejmie funkcje *Aged Care Complaints Commissioner* i australijskiej agencji *Aged Care Quality*.

Rolą nowej Komisji jest ochrona i poprawa bezpieczeństwa, zdrowia, dobrego samopoczucia i jakości życia osób w starszym wieku.

Komisja ma nowy numer telefonu:

1800 951 822

i nową stronę internetową:

www.agedcarequality.gov.au

Are you prepared for the heat?

With summer, it is time to think about what to do on days when it is extremely hot. Hot weather can cause serious illness, but this can be avoided with some simple preparations:

- Drink plenty of water
- Keep out of the sun
- Close curtains and blinds
- Check on others
- Be aware of early signs of

heat-related illness: thirst, dizziness, irritability, tiredness, sweating and muscle twitches.

Cool down or seek help.

(Information from the Tasmanian Department of Health)

Czy jesteś przygotowany na upały?

Mamy lato, więc czas pomyśleć o tym, co robić w dni, kiedy jest bardzo gorąco. Upalna pogoda może powodować poważne choroby, ale można tego uniknąć poprzez proste zabiegi. W czasie upału:

- Pij dużo wody
- Unikaj słońca
- Zasłoń rolety i zasłony
- Zadbaj o innych
- Bądź świadomy wczesnych

objawów związanych z przegrzaniem organizmu:

pragnienia, zawrotów głowy, drażliwości, zmęczenia, pocenia się i skurczów mięśni. Ochłódź się lub poszukaj pomocy.

(Informacja pochodzi z Tasmanian Department of Health)

MY AGED CARE (Tel: 1800 200 422)

All referrals to My Aged Care for help in the home or other services must be confirmed by the client.

Please respond to telephone calls from My Aged Care and confirm your need for the requested service. After two non-responses to calls from My Aged Care, the referral is suspended or completely lost. Staff from the Polish Welfare Office are able to assist clients to contact My Aged Care by telephone. To request this assistance, please phone the Polish Welfare Office on **6228 6258**.

MY AGED CARE (Tel 1800 200 422)

Wszystkie skierowania do *My Aged Care* o pomoc w domu, ogrodzie czy inne usługi muszą być potwierdzone przez klienta. Prosimy o odbieranie telefonów od *My Aged Care* i potwierdzenie potrzeby otrzymania żądanej usługi.

Po dwukrotnym nieodebraniu telefonu od *My Aged Care* skierowanie zostaje wstrzymane lub zupełnie przepada. W wypadku trudności z telefonicznym skontaktowaniem się z *My Aged Care*, pomoc w umożliwieniu tego kontaktu można otrzymać poprzez Polskie Biuro Opieki Społecznej. Proszę zadzwonić pod numer **tel: 6228 6258**.

KOŁO SPK NR 7

Ze smutkiem pragniemy powiadomić, że

w dniu 12 grudnia 2018 roku

odeszła od nas na zawsze

śp. **Teresa Sadkowski-Barnes**

Teresa była długoletnim aktywnym członkiem Związku Polaków, gdzie przez pewien czas pełniła funkcję sekretarza, a ostatnio była członkiem Komisji Rewizyjnej.

Pracowała również w zarządzie grupy tanecznej "Oberek". W latach 2000' Teresa została członkiem Koła SPK i wiele lat pracowała jako sekretarz. Za pracę w Kole Nr 7 SPK otrzymała Srebrny Krzyż Zasługi.

Pomimo pogorszającego się stanu zdrowia, Teresa kontynuowała pracę na rzecz organizacji polonijnych.

Jej odejście pozostawiło dużą pustkę w naszej społeczności.

Cześć Jej Pamięci!

Rodzinie Zmarłej składamy wyrazy współczucia.

Za Zarząd

Emil Filip i Krzysztof Pikula

KLUB SENIORÓW

*Piasek w klepsydrze czasów
przesiewa się drobnym strumieniem
bez przerwy.*

Także mamy Nowy Rok, który przed nami.

Z zapalem zabieramy się do dalszej pracy naszym klubie. Czas przedświąteczny spędziliśmy jak wszyscy na przygotowaniach do świąt w domach, a poza tym był okres obfitujący w spotkania towarzyskie. Uczestniczyliśmy w tradycyjnym "Spotkaniu Oplatkowym" Związku Polaków w Klubie Polskim. Nasz Klub Seniorów miał także świąteczne spotkanie w restauracji "Marquis of Hastings". Bardzo dziękujemy naszej skarbniczce Anicie Milovanovic za szczególne zaangażowanie w przygotowanie tego spotkania. Wszyscy członkowie naszego klubu byli bardzo zadowoleni, więc planujemy ponowne spotkanie w tym samym miejscu na święta wielkanocne. W najbliższym czasie zaplanowaliśmy zrobić porządek w naszym pokoiku seniora, który mamy po dawniejszym studiu radiowym. Obecnie jest on bardzo zagracony starymi, zbutwiałymi książkami, które nagromadziły się przez dłuższy czas. Ludzie, robiąc porządki w swoich domowych bibliotekach, oddają stare wydania książek do Domu Polskiego. Niestety, nasz Dom Polski boryka się z ograniczonym miejscem. Staraliśmy się pozbyć nadmiaru książek które powtarzają się tytułami na różne sposoby i na wyprzedaży i głównej bibliotece, ale to nic nie dało. Coraz częściej książkę do ręki zastępuje komputer. Także ze smutkiem, ale koniecznie trzeba będzie się pozbyć tych starych zniszczonych książek i to będzie nasza praca w najbliższym czasie. Następne spotkanie wszystkich członków planujemy w połowie lutego, więc damy znać w najbliższym czasie.

Maria Jakob, *Sekretarka*

POLISH PIONEERS MONUMENT IN LAUNCESTON

W dniu 9 grudnia 2018 r. burmistrz Launcestonu, radny Albert van Zetten, oraz konsul honorowy Rzeczypospolitej Polskiej, pan Edward Kremzer, odsłanili pomnik poświęcony polskim pionierom, którzy osiedlili się w Launceston w latach 1947-1956. Pomnik ufundowano ze sprzedaży Domu Polskiego w Launceston, wieloletniego miejsca spotkań i centrum polonijnego, które w latach 2000' poważnie podupadło. Sekretarka Fundacji Polskich Pionierów, Pani Rita Cawley (Izbicka) powiedziała, że Dom Polski był niezwykle ważny dla Polonii Launceston i że dla wielu był ich drugim domem. W ceremonii odsłonięcia uczestniczyły rodziny oraz wdowy po polskich osadnikach.

Zdjęcia i tekst: Edward Kremzer

On the 9th December 2018, the Mayor of Launceston, Alderman Albert van Zetten, and the Honorary Consul for Poland, Mr Edward Kremzer, unveiled a monument dedicated to the Polish Pioneers who settled in Launceston between 1947 and 1956. The memorial was funded from the sale of the Polish House in Launceston where the Polish Community shared experiences, before it fell out of use. The Secretary of the Polish Pioneers Fund Mrs Rita Cawley (Izbicka) said that the Polish House was absolutely crucial to Launceston's Polish Community and that for many it was their second home. The unveiling was attended by many surviving spouses and families of the original settlers.

The memorial honours the Polish pioneers who settled in Launceston after World War II, many of whom worked on hydro electric schemes across Tasmania.

Based in Kings Park, the eight-column monument also commemorates the active role Polish immigrants have played in helping to build Launceston.

The project was funded by the Polish Pioneers Foundation following the sale of the Dom Polski (Polish House) in 2013.

Honed Architecture and Design architect Michael Bernacki, who is also a descendant of a Polish pioneer, said the monument would serve as an educational area and art site with informative plaques and large vertical lights. He designed the monument to divide the path, inviting the community to engage with the site, and create symmetry on the edge of the Tamar River. Each column has a vertical light which can project half a kilometre in height. Community members would be able to apply to the City of Launceston to turn the lights on as they could change colour of the lights to mark events.

It is anticipated they would be visible from Deloraine and Greens Beach, although they would be turned off by midnight on the few nights year they were used. (...)

"[The monument] will be able to explain to future generations what it meant to be Polish growing up and try to keep that memory alive," Mr Bernacki said.

The monument paid tribute to many other cultures who "helped to build the city", he said.

Only a "handful" of the original pioneers were alive, which made sharing their rich history important, he said.

Source: <https://www.examiner.com.au/story/5302937/polish-pioneers-remembered-in-kings-park-memorial-in-launceston/>

KONCERT ARTURA GOTZA

W niedzielę, 16 grudnia o 16:00, po tradycyjnym "Oplatku", życzeniach świątecznych i kilku kolędach w Klubie Polskim zmienił się nastrój i rozpoczął się koncert Artura Gotza, wokalisty i aktora scen Warszawy i Łodzi, który zaprezentował utwory ze swojego nowego albumu "KABARET STARSZYCH PANÓW, Przeboje wszech czasów". Artyście towarzyszył na instrumentach klawiszowych Dawid Ludkiewicz.

Koncert należał do niezwykle udanych. Wszyscy podziwialiśmy wokalny i aktorski kunszt artysty. Śmialiśmy się z dowcipnych tekstów Jeremiego Przybory, tak znakomicie interpretowanych przez Artura. Usłyszeliśmy też kilka świetnych utworów autorstwa Agnieszki Chrzanowskiej z płyty "Mężczyzna prawie idealny". Koncert, który zakończył wykonany na bis utwór "Tango na głos, orkiestrę i jeszcze jeden głos" (ze słowami i muzyką Grzegorza Tomczaka), dostarczył wielu wrażeń i wzruszeń zarówno tym, którzy mają w pamięci występy Kabaretu Starszych Panów, jak i młodszemu pokoleniu.

Ogromne podziękowania dla pani Teresy Ewy Grabek z przyjaciółmi - za przygotowanie całej imprezy oraz dla pani Teresy Grabek za przygotowanie poczęstunku. Podziękowania również dla Andrzeja i Krzysztofa Leszczyńskich, którzy dołożyli wszelkich starań, aby zapewnić odpowiednie nagłośnienie sali klubowej oraz oświetlenie.

Addio, pomidory...

Minął sierpień, minął wrzesień, znów październik i ta
jesień
Rozpostarła melancholii mglisty woal.
Nie żałuję letnich dzionków, róż poziomek i skowronków,
Lecz jednego, jedynego jest mi żal.

Addio, pomidory, addio ulubione,
Słoneczka zachodzące za mój zimowy stół.
Nadchodzą znów wieczory sałatki niejedzonej,
Tęsknoty dojmującej i łzy przełkniętej w pół.

To cóż, że jeść ja będę zupy i tomaty,
Gdy pomnę wciąż wasz świeży mięsz
W te witaminy przebogaty.

Addio, pomidory, addio, utracone,
Przez długie, złe miesiące wasz zapach będę czuł.

Owszem, była i dziewczyna, i miłości pajęczyna,
Co oplótła drżący dwukwiat naszych ciał.
Porwał dziewczę zdrady poryw i zabrała pomidory,
Te ostatnie, com schowane przed nią miał.

Addio, pomidory, addio ulubione,
Słoneczka zachodzące za mój zimowy stół.
Nadchodzą znów wieczory sałatki niejedzonej,
Tęsknoty dojmującej i łzy przełkniętej w pół.

Jeremi Przybora, 1960

<https://www.youtube.com/watch?v=iv5JNxrCWug>

OBEREK

Dzieńdoberek!

Oberek would like to congratulate our long time dancers and committee members Melissa Sulikowski and John Plaister on their marriage in November. We would also like to congratulate past dancers and their partners who have also wed: Magda Bartas and Chris Ferrall as well as Natalia Stepik and Ayden Beresford. We wish you all the happiness in the world.

We extend our deepest sympathies to Jozia Sadkowska and family on the passing of her mother Teresa Barnes. Teresa danced in Oberek for many years and later supported her daughter Jo through dancing in Oberek for many more years after that.

wszystkim parom szczęścia na nowej drodze życia.

Wyrażamy nasze głębokie współczucie Józsi Sadkowskiej i jej rodzinie w związku ze śmiercią jej matki, Teresy Barnes. Teresa tańczyła w Oberku przez wiele lat, a później wspierała córkę Jo, tańcząc w Oberku jeszcze przez wiele lat.

Our last couple of fundraisers for the year were greatly successful. Selling pierogi and bigos at the European Christmas Fair and holding our showcase prior to PolArt. Oberek wishes to thank the Polish community for their ongoing support and generosity.

Ostatnie imprezy w grudniu zeszłego roku, związane z

pozyskiwaniem funduszy: sprzedaż pierogów i bigosu na Europejskim Kiermaszu Bożonarodzeniowym oraz prapremiera naszego występu PolArt 2018, były bardzo udane. Oberek pragnie podziękować polskiej społeczności za ciągłe wsparcie i hojność.

To our many fly-in fly-out dancers and a majority of our seniors that went to PolArt I personally wish to thank you all. Brisbane 2018 PolArt was truly spectacular. It has been announced that PolArt 2021 shall be held in Sydney and again Oberek looks forward to representing our state and community there.

Osobiście pragnę podziękować wszystkim naszym tancerzom - seniorom oraz tym, którzy obecnie mieszkają poza Tasmanią, za udział w PolArt. Brisbane 2018 PolArt był naprawdę spektakularny. PolArt 2021 odbędzie się w Sydney. Oberek zamierza reprezentować nasz stan i naszą społeczność na tej imprezie.

We are currently all enjoying a break. Coming back together at the **Polish Association's Community BBQ at Podhale on Sunday February 17th at 1pm.** We look forward to seeing you all there!

W tej chwili wszyscy mamy przerwę. Wracamy do pracy w lutym i spotkamy się na **BBQ Związku Polaków na "Podhalu" w niedzielę, 17 lutego o 13.00.**

Do zobaczenia w Carlton!

Sara Pitera
President/Prezes

DYŻUR PASZPORTOWY W HOBART

Miejsce dyżuru:

Dom Polski (w bibliotece)
22-24 New Town Rd

Termin dyżuru:

28 luty - w godz. 10:00 - 17:00
1 marca – w godz. 10:00 - 17:00

W trakcie dyżuru będą przyjmowane wyłącznie osoby zapisane na konkretną godzinę. Zapisy prowadzi Konsulat Generalny RP w Sydney, w godz. 9.00 – 16.00 pod numerem telefonu: 02 9363 9816. Pisemne zgłoszenie chęci zapisania się na dyżur można również wysłać e-mailem na adres: marta.kiec-gubala@msz.gov.pl

Szczegółowe informacje dotyczące wymaganych dokumentów, zdjęć i opłat podane są na stronie http://www.sydneym.sz.gov.pl/pl/informacje_konsularne_/sprawy_paszportowe/
UPRZEJMIĘ PROSIMY O DOKŁADNE ZAPOZNANIE SIĘ Z TYMI INFORMACJAMI.

PRZYPOMINAMY!

- Osoby, których ważność paszportu upłynęła przed 2013 r. zobowiązane są do przedłożenia dokumentu poświadczającego ich polskie obywatelstwo (do uzyskania we właściwym urzędzie wojewódzkim w Polsce).
- Osoby nieposiadające numeru PESEL muszą przedłożyć polskie odpisy dokumentów stanu cywilnego (akt urodzenia, akt małżeństwa), w przeciwnym wypadku nie będzie możliwe pobranie danych biometrycznych, a tym samym przyjęcie i rejestracja wniosku paszportowego.
- Osoby, które zmieniły stan cywilny lub/i dane osobowe są zobowiązane do przedłożenia stosownej decyzji Urzędu Stanu Cywilnego w Polsce potwierdzających rejestrację tych czynności w Polsce.

Opłaty należy wносить przelewem bezpośrednio na konto Konsulatu Generalnego RP w Sydney lub w postaci *Money Order* wystawionego na *Polish Consulate in Sydney*, zgodnie z Tabelą Opłat Konsularnych (osoby wnioskujące o wydanie paszportu pocztą powinny doliczyć do kosztów paszportu 15 AUD na koszty przesyłki)
(http://www.sydneym.sz.gov.pl/pl/informacje_konsularne_/oplaty_konsularne/):

Commonwealth Bank
BSB: 062 124
Account: 1038 5948
SWIFT: CTBAU2S
Account's holder: Polish Consulate in Sydney

Dowód wpłaty na konto konsulatu lub *Money Order* na właściwą kwotę, wystawiony na Polish Consulate in Sydney, musi być załączony W FORMIE PAPIEROWEJ do wniosku paszportowego w momencie jego składania.

Osoby umówione na spotkanie proszone są o przybycie 10-15 minut przed wyznaczoną godziną w celu wypełnienia wniosku paszportowego.

The Consul General from Sydney will be in Hobart for **Passport matters** on

28 February – 10.00AM – 5.00PM
1 March – 10.00AM – 5.00PM

at
Polish House (Library)
22-24 New Town Rd
New Town

Only persons with booked appointments will be admitted during the passport visit. To reserve an appointment you can call the Polish Consulate in Sydney during business hours between 9.00am and 4.00pm on (02) 9363 9816 or subsequently send an e-mail to marta.kiec-gubala@msz.gov.pl

Detailed information with a list of required documents, photos and fees is available at http://www.sydneym.sz.gov.pl/pl/informacje_konsularne_/sprawy_paszportowe/
Please familiarize yourselves with this information, to make sure you have all the required documents.

REMINDER

- Persons whose passports expired before 2013 are obliged to submit a documents confirming their Polish citizenship (to be obtained at the competent voivodship office in Poland).
- Persons without a PESEL number must submit Polish documents from the Registry Office in Poland (birth certificate, marriage certificate), otherwise it will not be possible to download biometric data, and thus accept his/her passport application.
- Persons who have changed their marital status and / or personal data are obliged to submit relevant decisions of the Registry Office in Poland.
Foreign documents are not accepted.

Fees should be paid directly the Consulate's account or to be submitted in the form of *Money Order* payable to the Polish Consulate in Sydney, according to the current List of Consular Fees available from http://www.sydneym.sz.gov.pl/pl/informacje_konsularne_/oplaty_konsularne/. Persons requesting passport to be send by post should include extra 15 AUD for postage and handling.

Commonwealth Bank
BSB: 062 124
Account: 1038 5948
SWIFT: CTBAU2S
Account's holder: Polish Consulate in Sydney

Proof of payment in paper form must be attached to the passport application at the time of its submission.

Persons scheduled for meetings are requested to arrive 10-15 minutes earlier in order to complete their passport applications.

PODZIĘKOWANIE

Podziękowanie

ŚP. Marian Zięba

Ela Zięba i syn Janek z rodziną gorąco dziękują za wszelką pomoc, dobre słowa i kondolencje złożone w tak ciężkich i bolesnych chwilach po odejściu Mariana - Kochanego Męża, Taty i Dziadka.

Szczególne podziękowanie dla ks. Kazimierza Bojdy, ks. Stanisława Lipskiego, Diakona Michaela oraz chóru za wszelką posługę w kościele św. Teresy.

Serdeczne Bóg zapłać.

Ela i Janek z rodziną.

PS. Aby być szczęśliwym, trzeba kochać trzy rzeczy:
Boga, człowieka i roślinę.

Kocham Cię na wieki.

In Loving Memory of Marian Zięba

*30.04.1941 - +2.10.2018

Time cannot explain how I miss you Dziuba. Behind my smile are tears and broken heart forever.
I thank you for the 53 years we shared.
But you are in God's care now.
Missing you always.

Your loving wife

Ela

X X X

STANISŁAW WYSPIAŃSKI - "CZWARTY WIESZCZ"

Stanisław Wyspiański urodził się 15 stycznia 1869 r. Ojciec, Franciszek, był cenionym rzeźbiarzem, borykał się jednak z ciągłymi kłopotami finansowymi i alkoholizmem. Matka zmarła na gruźlicę, gdy syn miał siedem lat. O los chrześniaka zatroszczyła się ciotka - Janina Stankiewiczowa. W rodzinie żywe były tradycje powstania styczniowego i represji, które po jego upadku spadły na jego uczestników. Mały Staś zafascynowany był historią Polski, na jego wyobraźnię działał opuszczony w tym czasie zamek na Wawelu, u którego stóp, jak pisał w znanym wierszu, znajdowała się pracownia jego ojca. Stanisław też postanowił zostać artystą, po rozpoczęciu studiów na krakowskiej akademii wszedł w tamtejsze środowisko twórców: był uczniem Jana Matejki, przyjacielem Mehoffera, braci Tetmajerów, Lucjana Rydla. Jako wyróżniający się student Wyspiański został przez Matejkę zaangażowany do prac nad polichromią Kościoła Mariackiego.

Jak wielu malarzy fin de siècle'u Wyspiański odbywał podróże po Europie, na dłużej zatrzymując się w Paryżu, gdzie uczęszczał do prywatnej szkoły malarskiej Academie Colarossi. Kształcił się i podróżował w dużym stopniu za pożyczone pieniądze, więc po powrocie do Krakowa we wrześniu 1894 roku, zaczął od borykania się z ogromnymi trudnościami finansowymi, odnosił też jednak pierwsze sukcesy. To jemu powierzono zadanie stworzenia polichromii i serii witraży do krakowskiego kościoła św. Franciszka. Był to rodzaj projektów, które najbardziej pociągały wyobraźnię Wyspiańskiego.

Niestety, trudności finansowe były wszechobecne w życiu artysty. W jednym z listów do Lucjana Rydla pisał, że nie może rysować, bo nie ma za co kupić ołówków i papieru. Zamiłowanie do pastelów, poza racjami artystycznymi, miało więc także znaczenie ekonomiczne. Wyspiański dobrze wiedział, że pastelowy portret jest dużo tańszy od obrazu olejnego tego samego formatu, poza tym portret olejny powstaje w tydzień - na pastel wystarczy kilka godzin. Portrety zamawiali u niego krakowscy mieszczaństwo - adwokaci, lekarze, dentyści, a zwłaszcza ich żony i córki.

W 1900 roku Wyspiański wziął ślub z Teodorą Pytko, prostą dziewczyną z podtarnowskiej wsi Konary, służącą w domu ciotki artysty Janiny Stankiewiczowej.

W tym czasie Wyspiański i Pytkówna byli już rodzicami Helenki i Mieczysława. Ciotka Stankiewiczowa nigdy nie zaakceptowała w rodzinie dawnej posługaczki. Cały mieszczański Kraków trząsł się od plotek. Teosia nie potrafiła prowadzić domu, planować wydatków, Wyspiańscy żyli w chaosie i niedostatku. Jednak Wyspiański czuł się szczęśliwy. W latach po ślubie powstały znane portrety dzieci i żony. Omal nie zrezygnował z obecności na weselu Lucjana Rydla, ponieważ pan młody nie uwzględnił jego żony w zaproszeniu. Na szczęście Rydel naprawił błąd, Wyspiańscy przyjechali do Bronowic, a w cztery miesiące później odbyła się premiera "Wesela" - dramatu, który powstał na kanwie wesela Rydla i przyniósł autorowi uznanie i pieniądze. Niestety, przy powiększającej się rodzinie i niepraktyczności Wyspiańskiego, pieniądze bardzo szybko się rozeszły.

Macierzyństwo, 1904

Józio Feldman, 1905

Niezwykle czuły na punkcie własnego talentu Wyspiański bardzo źle znosił krytykę swojej twórczości. Kiedy proszono go o wyjaśnianie własnych utworów, zapinał charakterystycznym ruchem długi tużurek, myląc guziki i odpowiadał, że „nie jest od tego”. Z trudem zgadzał się na kompromisy dotyczące jego prac, co nie ułatwiało zdobywania nowych zamówień. W Krakowie uważano go za dziwaka i neurotyka, oddanego niemal wyłącznie własnej sztuce. Wyspiański żył ze świadomością, że pozostało mu niewiele czasu. Szkoda mu było tracić go na utrzymywanie stosunków towarzyskich, tłumaczenie swoich dzieł tym, którzy ich nie rozumieli. Rozdźwięk pomiędzy nim a otoczeniem pogłębiał się z upływem lat.

STANISŁAW WYSPIAŃSKI - "CZWARTY WIESZCZ" - C.D.

Jeszcze przed ślubem (w 1900 roku) stało się jasne, że Wyspiański zaraził się syfilisem, chorobą wówczas nieuleczalną. Objawy kiły łagodzone wcieraniem maści rtęciowej i preparatami jodu. Na nieszczęście organizm Wyspiańskiego bardzo źle znosił tę kurację, co czyniło lekarzy zupełnie bezradnymi wobec szybko rozwijającej się choroby. Pierwszy poważny atak przyszedł w 1889 roku. Choroba Wyspiańskiego czyniła stałe postępy. W 1906 roku Wyspiański przeniósł się do podkrakowskiej wsi Węgrzyce. Dom i ziemię, na którą poszły wszystkie oszczędności, Wyspiański zakupił, aby zabezpieczyć rodzinę na wypadek śmierci, nie było tam jednak warunków do pielęgnowania chorego. Teosia nie potrafiła zrozumieć, że mąż wymaga specjalnej diety, że pokarmy trzeba mu rozdrabniać, aby mógł je połknąć, że alkohol jest dla niego absolutnie niewskazany. Choroba ostatecznie uniemożliwiła Wyspiańskiemu pracę; przez pewien czas rysował i pisał ołówkiem przywiązany do dłoni ujętej w deseczki. W końcu nawet tak nie mógł utrzymać pióra.

Od przeprowadzki na wieś, która pochłonęła wszystkie pieniądze, Wyspiański żył ze środków zbieranych dla nich przez przyjaciół i ciotkę Stankiewiczową. W końcu udało się im przekonać Wyspiańskiego o konieczności przeniesienia do szpitala. Ostatniej nocy w domu wraz z ciotką uporządkowali papiery - wiele rozpoczętych wierszy, fragmentów dramatów i szkiców trafiło do ognia, bo "nie wytrzymały miary artyzmu", jak to ujmował Wyspiański. Niektóre rzeczy udało się Stankiewiczowej ocalić, korzystała z chwil nieuwagi chorego artysty.

Stanisław Wyspiański zmarł 28 listopada 1907 roku w krakowskiej lecznicy prof. Maksymiliana Rutkowskiego i spoczął w Krypcie zasłużonych na Skałce.

Wyspiański pozostawił twórczy dorobek, składający się z 18 dramatów, wśród nich popularne "Wesele", "Wyzwolenie", "Noc Listopadowa" i "Warszawianka", projekty scenografii, utwory poetyckie, 13 ogromnych projektów witraży, kilkanaście nowatorskich opracowań graficznych książek, projekty mebli, litografie, wykonane pastelami pejzaże i portrety. Artysta chętnie malował swoją rodzinę i znajomych. Jednym z ulubionych jego motywów było macierzyństwo.

Wyspiański był artystą totalnym, wyprzedzającym swoje czasy. Jako artysta widział o wiele dalej niż jego współcześni, bez strachu przełamywał konwencję nie tylko w malarstwie, ale też w innych dziedzinach: w literaturze, w teatrze, w projektowaniu wnętrz. Pracował gorączkowo, wiedząc, że śmiertelna choroba nie pozostawi mu wiele czasu. Całe życie borykał się z niedostatkiem, dopiero po śmierci okrzyknięty został narodowym wieszczem.

Źródło: <https://dzieje.pl/ksiazki/dopoki-starczy-zycia-nowa-biografia-wyspianskiego>

Stanisław Wyspiański, (born January 15, 1869, Kraków, Poland—died November 28, 1907, Kraków) was a **playwright, painter and poet, one of the most outstanding and multifaceted artists of his time** in Poland under the foreign partitions. He was leading artist of the early 20th-century period who was noted literarily for his aspiration to a uniquely **Polish national theatre**.

Wyspiański's mother died of tuberculosis in 1876 when Stanisław was seven years old. He was then adopted by his aunt Joanna Stankiewiczowa and her husband Kazimierz. The Stankiewicz family belonged to a bourgeois intellectual class. In their house, Wyspiański became acquainted with painter Jan Matejko, who soon recognized that the boy had artistic talent and gave him his first artistic guidance.

Wyspiański's early education included classical literature and fine arts. In 1890 he received a grant enabling him to visit the art cities of western and central Europe; between 1890 and 1894 he paid several visits to Paris. During his stay in France, which is regarded to have been a major point in his artistic life, Wyspiański became acquainted with Paul Gauguin. Together they visited art museums, where Wyspiański was bewitched by the beauty of Pierre Puvis de Chavannes's paintings. He also attended theatre performances based on Shakespeare's and classical era plays.

Wyspiański's first published work, *Legenda* (1897; "A Legend"), was a dramatic fantasy. It was followed by two dramas that dealt with contemporary topics but were structured like classical Greek tragedies, *Klątwa* (1899; "The Malediction") and *Sędziowie* (1907; "The Judges"). His poem *Kazimierz Wielki* (1900; "Casimir the Great") evoked Polish history and projected it on modern times. *Wesele* (1901; The Wedding, filmed in 1973 by Andrzej Wajda), his greatest and most popular play, premiered in 1901. Its story was suggested by the actual marriage of the poet Lucjan Rydel to a peasant girl in a village near Kraków. The marriage is used symbolically to present a sweeping panorama of Poland's past, present, and future. The great emotional and political impact of *Wesele* shook Kraków at its first performance; the drama was later staged throughout Poland. A successor play, *Wyzwolenie* ("Liberation"), published two years later, contained ideological commentary on *Wesele*.

In 1906 Wyspiański was appointed professor at the Kraków Academy of Fine Arts.

Wyspiański's artistic output is very eclectic. Apart from dramas and poetry, one can find views of Cracow (drawings, sketch-books, oil-paintings, pastel drawings), portraits and self-portraits, designs of stained glass windows and paintings, illustrations, graphic art, plans of furniture and interiors, development of Wawel.

Wyspiański's paintings and designs reveal his genius for dramatic and visionary composition.

(Text adapted from various internet sources)

SERVICES AND SECTIONS

Polish House

22-24 New Town Road

New Town 7008

Tel. 62 283 686

or 0406 504 544 - Tom (caretaker)

email:

polish.association.hobart@gmail.com

web: <http://polishassociationhobart.org.au/>

Polish Hostel

To book call: 0406 504 544 or 62 283 686

Carlton Holiday Camp (Podhale)

To book call: 0406 504 544 or 62 283 686

Polish Hall

Available for hire for private functions, activities.

To book call: 0406 504 544 or 62 283 686

Polish Library

Open on Thursday 7:00 PM - 8:30 PM or by appointment

Contact: Józef Łaszczyk Tel. 62 310 039

Polish School

For class details please contact

Polish Association in Hobart via

email:

polish.association.hobart@gmail.com

Polish SPK (Returned Soldiers)

Contact: Józef Łaszczyk Tel. 62 310 039

Polish Ladies Circle

Contact: Irena Kowaluk

Tel. 62 284 908

Polish Trustees (help with wills)

Contact Polish Association in Hobart via

email:

polish.association.hobart@gmail.com

Tel. 62 283 686

Polish Priest

Father Józef Migacz

24 Hopkins Street, Moonah 7008

Tel: (03) 94 128 429

or 0407 785 721

Polish Welfare Office

Tel. 62 286 258

Mob. 0458 286 259

e-mail:

polishwelfare_hobart@bigpond.com.au

Polish Senior Citizens' Club

Contact: Renata Śliwińska Tel. 62 445 433

Polish Club

Open: Wed - from 5:00 PM,

Thu to Sat - from 4:00 PM onwards.

Available for hire for private functions.

Tel. 62 285 179 - please leave a message

email: polishclubhobart@gmail.com

Polish Dance Group Oberek

Classes for Juniors and Seniors

Contact Sara Pitera

Mob: 0438 111 120

email: hobartoberek@gmail.com

Polish Radio (Local) 92.1 MHz & 96.1 MHz

Broadcast time in Polish:

Saturday 9:00 AM

Contact Bogdan Pitera

Tel. 0412 428 842

Radio SBS (National) 105.7 MHz

Broadcast times in Polish:

Monday and Wednesday 2:00 PM

Polish Consulate in Hobart

Contact: Honorary Consul Edward Kremzer

email: polishconsultas@gmail.com

Tel. 0417 340 131

KLUB POLSKI

BBQ - 17 FEB - 1PM

Godziny otwarcia Klubu Polskiego w Hobart:
 środy (wieczór komediowy) - od godziny 17:00 do późna*
 czwartki, piątki i soboty - od godziny 16:00 do późna*.

niedziele, poniedziałki i wtorki -
 klub jest nieczynny;

może być wynajęty na prywatne imprezy i uroczystości.
 Zapraszamy do wynajmowania pomieszczeń klubowych 7 dni w tygodniu

na organizowanie wszelkiego rodzaju imprez-przyjęć.
 W sprawie **rezerwacji** prosimy dzwonić do Klubu - 62285179 lub
 wysłać email: polishclubhobart@gmail.com

* Zależnie od imprezy odbywającej się w Klubie.

W sprawie zapytań dotyczących nowego lub obecnego
 członkostwa proszę wysłać e-mail na adres
polishclubhobart@gmail.com lub skontaktować się
 bezpośrednio z Sarą Piterą (tel. 0438 111 120).

Sara Pitera
 Członek Zarządu Klubu Polskiego

**POLISH CLUB
 ALL WELCOME**

Polish Club Opening Hours:
 Wednesday (Comedy Night) 5pm till late*
 Thursday 4pm till late*
 Friday 4pm till late*
 Saturday 4pm till late*

Function room hire available 7 days a week.
 Please call 6228 5179 or email polishclubhobart@gmail.com
 for enquires.

*Subject to functions

Memberships
 For new and existing membership enquires please email
polishclubhobart@gmail.com
 or alternatively phone Sara Pitera (mob:0438 111 120).

Sara Pitera
 General Member of the Polish Club.

The annual Polish Association's BBQ

All members and their friends
 are cordially invited to
 a **BBQ on 17th February at 1 PM**
 at **PODHALE**, 41 Ridge Rd, Carlton.
 Please bring salads and cakes to share.

Meat and drinking water will be provided
 by the Polish Association

Serdecznie zapraszamy
 wszystkich członków Związku
 i ich przyjaciół na **barbecue**
 w niedzielę, **17 lutego 2019 o godz. 1:00 po**
 południu
 na "Podhalu" w Carlton.

Prosimy o przyniesienie sałatek i ciast.

KOMUNIKAT

Materiały do wydania *Komunikatu* na miesiące
 kwiecień 2019 - maj 2019 należy przysyłać na
 adres polish.association.hobart@gmail.com lub
 składać w kancelarii Związku do **19 marca**

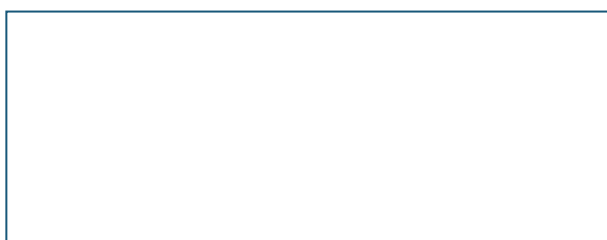
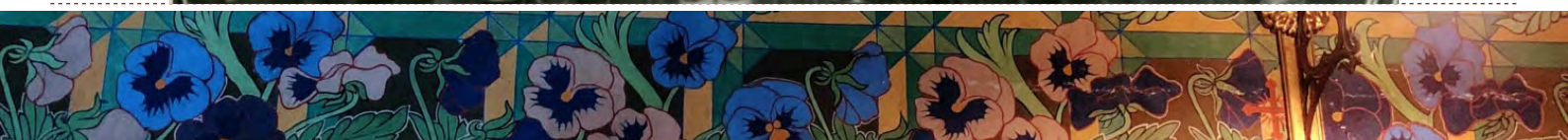
**2019. Prosimy o przestrzeganie tego terminu, by nie
 opóźniać wydania.**

Komunikat ukazuje się co dwa miesiące w wersji
czarno białej, ponieważ koszty druku w kolorze
 są bardzo wysokie (5-10 razy wyższe niż druk
 czarno-biały).

Osoby, które chcą otrzymywać *Komunikat* drogą
 elektroniczną (**kolorowa wersja - od 5 do 10**
MB) proszone są o wysłanie **e-mailu** do Związku
 Polaków: polish.association.hobart@gmail.com

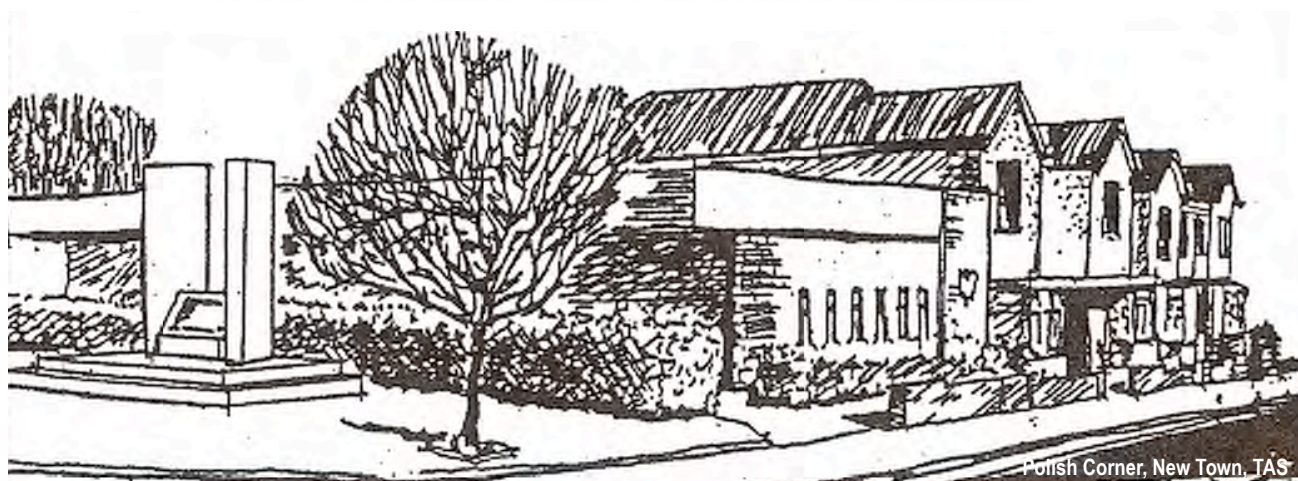

Zdjęcie z albumu ...

Kancelaria
Związku
czynna jest
w każdy czwartek
od godziny 19:00 do 20:30

DOM POLSKI IM. PIOTRA POŁACIKA

Polish Corner, New Town, TAS

YEAR 66

FEBRUARY - MARCH 2019

Polish Association in Hobart Inc.
Address: 22/24 New Town Road
New Town TAS 7008
Ph: (03) 62 283 686

e-mail: polish.association.hobart@gmail.com